

Skaitļi latviešu tradīcijās

Ikdienā skaitļus mēs redzam, saklausām un uz tiem reaģējam gluži neapzināti. Tie parādās ornamentos, norādēs, māju fasādēs u. c. Šis ir seno tradīciju mantojums, kas nonācis līdz mūsdienām, tomēr tā dziļo jēgu mēs bieži vien neizprotam. Parasti skaitļus lieto profānā nozīmē, piemēram, automašīnu numura zīmēs izvēloties vienādus ciparus. Tomēr manipulācijas ar skaitļiem mūsdienās parasti notiek, neizprotot to nozīmi, bet lai vienkārši padīžotos vai pievērstu uzmanību.

Numeroloģija ir sena mācība par skaitļiem un to jēgu. Par numeroloģijas pamatlīcēju uzskata joniēšu zinātnieku Pitagoru. Tomēr arī senajām baltu tautām skaitļiem bijusi liela nozīme, par ko varēja pārliecināties Latvijas Numerologu biedrības rīkotajā profesores JANĪNAS KURSĪTES-PAKULES lekcijā par skaitļu sakralitāti latviešu tradīcijās.

Skaitļi ir vieni no senākajiem sakrālajiem kodiem līdzās krāsu kodam. Senajā latviešu un citu tautu tradīcijā tika uzskatīts, ka varu pār noteiktu teritoriju var iegūt, ja zina vārdus. Tāpēc istos personu vārdus svešiem neizpau-

mu, no kura rodas visi pārējie skaitļi, vai arī uz pretējo sev vai nepietiekamo, nepilnīgo, tādu, kam ir kāds trūkums. Piemēram, vienācis iepretim pilnīgajam ar divām acīm. Tas simbolizēja arī vienu no vairākām iespējām. Viens arī norādīja uz dievību vai personu, ko ar īpašu nolūku nesauca istajā vārdā.

Divi simbolizē tagadni, pabeigtību, pretstatu: balts — melns, dzīvība — nāve, vai pretstatu vienību, kas veido pilnību, piemēram, diviņus, Jumi ar divām vārpām viena stiebra galā vai vakara un rīta zvaigzni. Skaitli divi plaši izmantoja maģiskajās aizsargzīmēs, piemēram, slipajā krustā, ko vilka uz mājas pamatiem, durvīm. Jumtu smailes rotājumi ar diviem putniem, diviem zirgiem vai diviem suņiem joprojām sastopami Kurzemē un Lietuvā.

Ar trīs apzīmēja nākotni, turpinātību, visu labu un noderīgu. Tādēļ mēdz teikt — trīs lietas, labas lietas. Krustot bērnu, deva pūrā trīs lietas. Jācērt ar zobenu trīs reizes, lai čūska beigta. Pār jaunu tiltu ejot, jāiedomājas trīs vēlēšanās, tad piepildīsies. Kopumā visi nepāra skaitļi simbolizē turpinātību, bet pāra — pabeigtību.

Tādēļ latvieši kā viena no retajām Eiropas tautām saglabājuši tradīciju dzīviem dāvināt puķes nepārī, bet uz kapiem iet ar ziediem pāra skaitā.

Četri apzīmēja statisko pabeigtību. Četri ir pasaules simbols, jo tas saistās ar četrām debes pusēm. Tas ietverts krusta zīmē un tā dažādās variācijās — krustu krustā, ugunskrustā u. c.

Pieci latviešu tradīcijā saistās ar pentagrammu jeb lietuvēna krustu. Tas apzīmē mikrokosmosu,

AUGLĪBAS SKAITĻIS. Jumis ir druvu dievība latviešu mitoloģijā, ko simbolizē divi kopā saauguši augļi. Jumja zīmes lietojums arhitektūrā — Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja Kurzemes sētā.

kur cilvēks ir centrā starp četrām debes pusēm. Latviešu mitoloģijā pieci simbolizē Pērkonu tā radošajā izpausmē. Skaitlis pieci plaši izmantots maģiskajās aizsargzīmēs un ornamentos.

Seši simbolizē pāreju no trīs uz deviņi. Bieži figurē folklorā kā saskaistāmo summa — divi trijnieki vai trīs divnieki, kas simbolizē harmonisku vienību. Heksagramma ir viens no lietuvēnu krusta paveidiem. Bieži arī sešstaru saulītes kalpoja par mājas aizsargzīmēm.

Septiņi lietoja ļoti reti. Savu nozīmi tas ieguva kristietības ietekmē, to sāka lietot deviņnieka vietā. Piemēram, agrāk buramvārdos lietoja deviņi, pēc tam to aizvietoja ar septiņi.

Astoņi kā skaitli latviešu tradīcijā lietoja reti, bet ornamentikā tas ir nozīmīgs. Tas simbolizē divu statisko pabeigtību — četriņnieku — summu. Maģiskajai aiz-

sardzībai plaši izmantoja astoņstaru zvaigzni jeb auseklīti. Piemēram, zilēja ar astoņiem kociņiem, bet maizei vilka astoņzaru krustu, lai būtu svētība. Astoņi ir pāreja uz skaitlisko pilnību — deviņi.

Deviņi ir nozīmīgākais skaitlis latviešu tradīcijā. Tas ir laimes un pilnības simbols, laika un telpas izteicējs. Agrāk pastāvēja deviņu dienu nedēļa. Telpa jeb kosmos senču izpratnē sastāv no deviņām daļām: *Saule gulēt aizgāja aiz deviņi novadiņi*. Deviņi ir būtiskākais skaitlis latviešu rituālos un dziedniecībā. Lai tiktu vajā no slimības, iesēja deviņus mezglus, pēc tam tos atraisīja un striķīti iekāra kādā kokā vai nometa krustcelēs, atstājot tur savu kaiti. Ja kāds nepdomīgi to pacēla, dabūja slimību sev. Deviņi izmantoja arī zvērestos un nolādēšanas vārdos, lai pastiprinātu iedarbību vispārākajā pakāpē.

Desmit apzīmē laika cikla pabeigtību, skaitļu rindas beigas. Bieži izmantots skaitāmpantos.

Divpadsmit un trīspadsmit senajā latviešu tradīcijā vispār nepārādās. Šo skaitļu nozīme ieviešas līdz ar kristietības ienākšanu Latvijas teritorijā.

Vēl senie latvieši lietoja 99 kā divu deviņnieku kopību, kas pastiprinātu veiksmi. Ticēja, ka jāapēd 99 doniņas, lai dabūtu saimniekdēlu.

Pēdējo par skaitļiem mūsu senči uzskatīja simtu. To izmantoja laimes un veiksmes vēlējumos vispārākajā pakāpē, kā arī lāstos un rituālos: *Ko man deva māmulīņa, to es sēju nastiņā. Ko man deva miļš Dieviņš, simtiem krāvu vezumā*.

Tūkstotis netika uzskatīts par skaitli. Tas apzīmēja lielu daudzumu, jo radies no vārda tūkt. No tā atvasināts arī vārds tauta.

Dzintars Močs

Ticēja, ka jāapēd 99 doniņas, lai dabūtu saimniekdēlu.

Austrumu gads sākas ar biznesa tukšgaitu

No 20. janvāra pl. 18.10 līdz 19. februārim pl. 8.17 Saule atradiesis Ūdensvīra zīmē. Šajā laikā dzimušie bērni būs ar spēcīgu Ūdensvīra zīmes akcentu horoskopā, ņemot sev līdz kaut ko no laika enerģētiskas, kam savu nokrāsu iedvesis arī citu debesu ķermeņu *pastaiga* debesjumā. Saule Ūdensvīrā savā gribā un noteiktībā ir pašķīdusi starp pasaules daudzajiem centriem, it kā Saules spēks un enerģija būtu nonākusi vispasaules tīmeklī, sazarojusies miljonus iespēju un variācijās. Pārsteigumiem bagātāks laiks, tomēr pietrūks vajadzīgās mērķtiecības. Debesu sakarnieks Merkurs Ūdensvīra zīmē (27.01. — 14.02.) stiprinās Saules draudzīgo dabu un vajadzību pēc komunikācijas. Savukārt Zivju zīmē (14.02. — 2.03.) vairāk ietieksies mistikas, sentimentā, jūtu un līdzjūtības saskarsmes sfērā. Ziedošanas, pazušanas un atrašanās laiks.

Simpātiju pasaules valdniece Venera Zivju zīmē (14.01. — 8.02) ir ļoti draudzīga mākslas, mūzikas pasaulei un visiem radošajiem ļaudīm kopumā. Ja biznes neiet, mākslas māksliniec-

kā puse uzplaukst. Auna zīmē (8.02. — 5.03.) Venera jūtas kā smalka dāma, kas nonākusi barbaru ielenkumā — neomulīgi, vismaz.

Biznesā

Divas biznesa planētas biznesam *uzgriež muguru*. Pavisam traki ies, kad arī saskarsmes planēta Merkurs izdarīs to pašu 12.03. — 4.04. Marsa cilpa 24.01. — 14.04. Jaunavas zīmē jeb biznesa tukšgaita. Retrogrādās kustības laikā cilvēki svārstās un kavējas izmantot izdevīgas situācijas peļņas gūšanai.

Labākais veids, kā izmantot Marsa retrogrādo periodu, ir novirzīt Marsa enerģiju uz sociāliem un kultūras pasākumiem. Vāji izteikts sacensību gars. Ierobežota fiziskā enerģija. Ricība, enerģija vērsta uz sevi. Tiekme vairākkārt sākt visu no sākuma. Tiekme uzkrāt līdz galam neatrisinātas problēmas. Darba nepadāšana līdz galam. Nekonkvence rīcībā un izvēlē. Jāatsakās no vēlmes pievērst apkārtējo uzmanību. Jāpieņem, ka pasaule ir objektīvāka un precīzi reaģē uz cilvēka dar-

bību. Uzmanīgi jāseko veselības stāvoklim. Jākontrolē enerģijas izmantošana un sadale. Vajadzīga atpūta un laiks spēku atjaunošanai. Iekšēji jānoskaņojas, ka pauzes vajadzīgas jebkurā darba procesā. Enerģijas izvadīšanai jānodarbojas ar sportu.

Saturna cilpa Svaru zīmē 7.02. — 25.06. izraisīs pazeminātu atbildības sajūtu, iespējama savu pienākumu un saistību neizpildīšana. Vēlīgs laiks, lai pārskatītu uzņēmumu, valsts iekārtas, katra personiskās darbības struktūru un to pilnveidotu, izmantojot pieredzi. Iespējas grozīt Satversmi, mainīt medicīnas pakalpojumu sistēmu vai pensiju, sociālo izmaksu sistēmu. Retrogrāds Saturns Svaros stingrāku roku pieskatis Auna, Vēža, Svaru, Mežāža zīmes. Kā labais skolotājs Saturns padomus dos Dviņu un Strēlnieku zīmēs dzimušajiem.

Attiecībās

Visu janvāra nogali attiecības ies uz to, lai kulminētu Veneras un Marsa opozīcijā 2. februārī. Sarežģīts laiks mīlas dzīvei, bet vismaz viss top skaidr-

ko katrs grib un ko pavisam negrib. 14. februārī, Venerai esot kareivīgajā Auna zīmē, ieteicamas vīrišķas nodarbes. To tikai pastiprina Auna augstākā oktāva — Skorpiona zīme. Merkurs, kas tik tikko iegājis Zivju zīmē, ir jūtīgām ausīm, tādēļ prelūdijai jābūt kā baznīcas korājiem, pirms dziednieciskā kaislē saplūst viens otrā. Tiesa, ne viss ies pēc plāna, jo Mēness fāžu maiņa pretojas Saules varenībai, īpaši ap pl. 19.

Sievietes (Venera Zivis) — maigas, mīlas, altruistiskas, tomēr pašmīlīgas, dažkārt nolaidīgas, bet dažkārt sentimentāli egoistiskas, kā būtnes ne no šīs vietas un laika joslas. Virieši (Marss Jaunavā) pragmatiski saņemti un nedaudz apmulsuši nebeidzāmā vienveidībā pūkstēs par nākamības scenārijiem un šā brīža neizdošanas.

Kristaps Baņķis
astrologi.lv